

לואו לסיום הכיבוש

לבסוף, מתוך 95 העדויות שנחברות שור ו שבע במופע, שאורכו כשעה. השבע הללו, י שמעידות היוצרות, נצרכו בתודעתן יותר מאחרות וגם לא נתפשו כהארדקור של אלי- ת והשפלה, שאותו ביקשו מראש להשאיר וץ. "קל מאוד לעורר פרובוקציה, אבל ינו יותר מזה: לעורר הקשבה", מסבירה ל את הבחירה שלא לעסוק במקרי קיצון. סינו להבין איך מסירים התנגדות בקהל, איך לגרום לו להסיר הגנות בסגנון "אני א מקשיב לזה עכשיו, הלב שלי מתנכר לזה". אה לי שלא ככל שתקציין את הפרובוקציה י תועזע אותם, אלא דווקא אם תביא פיוט או קות של מישהי שאני יכולה להוזהות איתה, היתה יכולה להיות תלמידה שלי, אני או ברה שלי. זה מבחיר משהו יותר על המצב תודעתי שיש לכולנו אחריות עליו ולא על זיילת המסוימת ההיא". היא סבורה כי "אני נו תחת דיכוי. נכון, אנחנו גם הצד המדכא, כל כשאני רואה חייל עם בייבי-פיס וקסדה ברון אני לא מצליחה שלא לחשוב על שני צדדים כנתונים בדיכוי".

העדויות שנבחרו פתחו להן אפיקים ירתיים לכתיבה, הלחנה ואימפרוביזציה, אך נבנה הערב שבו עולות העדויות במפתיע תוך הסיפורים האישיים שלהן, לצד שירים קוריים ומשעשעים וגרסאות כיסוי מפת- יות לשירים מוכרים (רדלר משמשת מנהלת זויקלית וגם מנגנת לאורך המופע בגיטרה פנסנתר). כל אלה גם יחד כוחנים את מקומה ל האשה לאורך חייה במציאות הביטחונית: ילדה, כנערה שמדריכה בצופים, כלוחמת או ג'ובניקית, כבת ווג של חייל וכאם.

כמה הצגות פרינג' שהועלו בשנים האח- ונות בישראל הביאו לבמה פנים שונים של שירות כצה"ל. עמן נמנים הקברט הסאטירי חצאית, כאן קודקוד" של קרן שפט, עדי דרו- י ותן לוגסי, שהתמקד בהבניית יחסי הכוח ין המינים כצבא דרך שירי המורל למיניהם; יורי מורשת הקרב הפיקטיבית "בנות בצ- יח" עם עדילי ליברמן ונדב בושם בדמות זיילות מדובר צה"ל; וההצגה התיעודית אמהות שלוש" של להב תימור, שבה שלושה חקנים-גברים ביצעו טקסטים מראיונות עם זמהות שכניהן יצאו למבצע צבאי ושבו כש- יום. מלבד התיכט התיעודי שבה, "אינסטינקט סיס"י" משתלבת ביניהן ונעה על הציר שבין הומוריסטי, הקליל והמשוחרר לבין התיעור- י, הנוקב ואף האפל.

כבר מתחילת הערב ברור שמדובר ביצי- יה מודעת לעצמה. "ענתי יצאה עם אלוף, אני עם הלום. נעמונת לסבינת", אומרת שם טל. לא- יר מכן הן הופכות למעין מצילות בחוף הים, עם משקפי שמש ומגאפון, ומוזהירות מפני הס- יף העשירי לבוא בחמשך הערב. "הילד עם הלב רגישי" - תרחק מהקונפליקט! קוראת דרימר שתי חברותיה מצטרפות אליה בקולות של- ים: "אתה נכנס לים רגע, נרגע. אבל לא לק- ית בחשבון שהחוף זו גם, וכל החברה זו. ומה שהיה קיצוני - היום הוא מרכז. הדברים האלה נכתבו בימי, חברה".

דרימר מספרת במופע שכיילדה שרה את שירי שלום" כל ערב בחלון שלה, עד שהש- ננים התרגו, וכעת היא מאמינה שאם הקהל

תצפיתניות בגבול עזה (למצולמות אין קשר לנאמר בכתבה). הדחקה משותפת צילום: אליהו הרשקוביץ

ומוזיקליות מוכרות ולעתים שני גמה, דרימר וטל מבצעות שני קביל: הראשונה מדברת על ה יוצרת שמסיימת הצגה ושבה לחכות לדוד שיתחמם, בעוד ש- ותו פער מנקודת מבטה של ח- רתת בעזה ושבה עם חייליה ל- גש של "תרבות יום א".

"חורנו מהבימה לעזה", א- מר משלימה: "אלה פערים מ- החיים". טל ממשיכה: "איך ש- סום כיסופים הכל נהיה אחר- רת. בצדי הדרך יש פלסטינים, ואו החיילים שהיו במשאית ים עם שאריות האוכל והתח- התחלתי לצרוח עליהם, היית- אתם עושים? מה אתם עושים, גע מתרבות!"

ככמה מהשירים נותנות ה- רספקטיבה הנשית על צבא וכי- קודות המבט של הלוחמת, ל- של האם השולחת את בנה או ב- חים היא שהעסיקה אותן יותר "עצור, אל תדבר אתי על הכיבוש- גם כקליפ, הן עוסקות תחילה הכיבוש בקרב הדור הצעיר (ע- על הכיבוש/ אני נכנסת למצב ט- רי שלי נהנה-נהנה-נה/ יהודה- לה עוד ספור בחברון/ זה מעלה- רון וכל הסטורי שלי עולה לי,

הוא יושב שם שעה? בא לי לירוק עליו, על הע- רבי הוזה. וכולם כזה 'אללה, תירקי עליו, תיר- קי עליו' - ואני לא זוכרת אם מישהו עשה את זה לפני, אבל זוכרת שירקתי עליו - והרגשתי איזה בסדר יצאתי, ירקתי על איזה מחבל. ככה הייתי קוראת להם. ולא יודעת, זה היה מגניב כזה, לפ- ני כולם, ואו לפעמים אתה חושב כזה, בעיקר ביום השואה, אתה חושב 'בואנה, עשו את זה לנו. וגם זה בן אדם, בסופו של דבר. בסוף התי- ברר שהוא בכלל לא היה מחבל. הוא היה ילד שתפסו כי הוא הסתובב יותר מדי ליד הבסיס. בסוף אף אחד אפילו לא שמר עליו, נראה לי".

למעשה, סוגיית חוסר הפאנץ' שאתן מייחסות לענת קיימת גם בעדויות ובאופן ההגשה שלהן במופע, כשהן נמסרות לקהל ולא דווקא מכניסות לו את האגרוף בבטן כצפוי.

טל: "אנחנו לא רוצות שהקהל יכין את שרי- רי הבטן ויאמר 'תכו בי' עם העדויות אלא מני- סות לגמול אותו מההרגל הזה, להזכיר לו פיוט, תקווה ואת האנושיות והפליאה שלנו נוכח הד- ברים שמוזכרים בהן. אנחנו גם לא מחויבות לנ- רטיב סדור, ולדעתי האסוציאציות והקישורים הרעיוניים שמעוררות בנו העדויות מכבדים אותן לא פחות מאשר לגולל אותן באופן הק- לאסי, עם התחלה ואמצע וסוף. בקהל יש כש- לות גם לסוג כזה של הגשה".

מהבימה לעזה

היוצרות מרבות להזכיר את השאיפה שלהן "להודחל בחוכמה אל הלב" של הצופים ולהפי- תיע אותו בכל פעם מחדש, בעיקר באופן שבו הן מערכלות את העדויות בתבניות טקסטואליות

יצטרף אליה לריקוד סלואו או השלום אכן יגיע. אבל ברגעים מסוימים במופע, התמימות, התום והמתקנות שהיא משדרת מתערכבים בעדויות החיילות, כך שהתוצאה המתקבלת נצבעת בג- וונים כהים. "אני הייתי ילדה מאוד שקרנית", היא מספרת במבוכה על הבמה, "פעם אחת חז- רתי הביתה מהגן וסיפרתי לכולם שאני ויואב חברים ואוהבים, וכל המשפחה והחברות שמחו והתפלאו לשמוע על זה - וגם יואב. היתה עוד פעם שחזרתי מהגן וסיפרתי לאבא שנטע העי- פה לי סטירה, ואבא המצחיקול הזה לא הבין סטירה כדמימי, או הוא התקשר לאמא שלה ואני הייתי מתחילה לכבות. והיתה גם הפעם הו- בגנין שהיתה פשוט תחושה של משעמם, ואת מגיעה למצב ש'בוא נמציא אירוע'. נעלה בקשר, זרקו עלי אבנים, ואו באים, תופסים מישהו, מתחילים לחקור אותו, ואם ישחררו אותו או לא - זה תלוי במי שהמציאה את האירוע. אני זוכ- רת פעם אחת שאת מעלה בקשר 'זרקו עלי אב- נים', ושואלים אותך 'מי?' - 'לא יודעת, שניים בחולצות אפורות. לא ראיתי כל כך'. באים, תו- פסים שניים בחולצות אפורות. 'זה הם? מחזי- קים אותם, מרכיצים להם, 'זה הם?' - 'לא, לא נראה לי'. ככה, אירוע שלם, אנשים חטפו מכות - ולא קרה כלום באותו היום".

כשדרימר מחליטה לנסות את כוחה כסטנ- דאפ, טל מוזהרה את הקהל ש"לענתי יש בעיה עם הפאנץ'". גם הרגע הקליל הזה, שמתחיל בהתלהבות של דרימר כסטנדאפיסטית נמר- צת, מקבל בתוך שניות תפנית מפתיעה. "אוקיי, מחולקת דותן, מי מכירה? היא פותחת ושואלת, 'כולי בכסים ופתאום אני רואה איזה ערבי יושב על כיסא. ואני עוברת כמה פעמים ותוהה 'מה